

ППФ “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2021 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Виолина Маринова Спасова – председател
Чаба Наги – член
Янаки Севастиянов Янакиев - член

Управителен съвет:

Боян Филипов Стефов – председател
Диана Дечева Митева-член на УС
Николай Иванов Марев – член и главен изпълнителен директор
Румяна Боянова Сотирова –член и изпълнителен директор
Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1303
бул. „ Александър Стамболийски” № 101, МОЛ София, София Тауър, ет.4

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

„Алианц Банк България” АД

Инвестиционни посредници:

„Райфайзенбанк (България)” ЕАД
„Уникредит Булбанк” АД
„Първа Финансова Брокерска Къща” ООД
„Адамант кепитъл партнърс” АД
„Ситигруп глобъл маркетс лимитед”
„Ситигруп глобъл маркетс юръл АГ”
„София интернешънъл сек्यуритиз” АД
„Ситибанк Европа” АД клон България КЧТ
„Елана Трейдинг” АД

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДСК-РОДИНА”

ЗА 2021 ГОДИНА

I. Обща информация за фонда

Професионален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ (наричан по-долу за краткост ППФ „ДСК – Родина“ или Фонда) е регистриран по фирмено дело №14246/2000 г. с решение на Софийски градски съд от 2004 г. наименованието на фонда е променено на ППФ „ДСК – Родина“. Седалището и адресът на управление на Фонда е: София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ №101, Мол София, София Тауър, ет.4.

Фондът е самостоятелно юридическо лице, което се управлява от Пенсионноосигурителна компания “ДСК - Родина” АД („Компанията“ или „ПОК“) на основание Лицензия №04 от 03.10.2000г. за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване, издаден от Държавната агенция за осигурителен надзор и разрешение за управление на професионален фонд № 342 – ППФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). Фондът няма органи на управление и служители, представлява се от Компанията чрез нейните изпълнителни директори.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. На осигуряване в Професионален пенсионен фонд подлежат всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд, с изключение на тези, които са избрали да се осигуряват във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване. Осигуряването се осъществява на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски - с месечни парични осигурителни вноски, в размер определен в Кодекса за социално осигуряване.

Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда. Индивидуалните партиди се водят в левове и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Тя се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ППФ “ДСК – Родина”.

Банка-попечител и инвестиционни посредници

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията има сключен договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда и осъществява контрол върху нарежданията на Компанията за разпореждане със средствата на Фонда. Банка-попечител на ППФ “ДСК – Родина” е ТБ „Алианц Банк България“ АД.

Сделките с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда, се извършват чрез лицензирани инвестиционни посредници, с които Компанията е сключила договори от името на Фонда.

Финансов надзор

Надзор върху управлението на Фонда се осъществява от Комисия за финансов надзор - специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване (www.fsc.bg).

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на Компанията и ППФ „ДСК-Родина“ задължително се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България. През отчетната финансова година за одитори на Компанията и Фонда бяха избрани „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД - едни от водещите организации в страната, предоставящи професионални услуги в сферата на одита.

Услугите и възнагражденията на съвместните регистрирани законови одитори се поемат от ПОК в съответствие с нормативните изисквания.

II. Пазарен дял

По брой осигурени лица

Към 31 декември 2021 г. ППФ „ДСК-Родина“ достига **16.47 %** пазарен дял по брой осигурени лица. Това представлява нарастване със **142 базисни точки** спрямо 31.12.2020 г.

В следващата таблица е представена сравнителна информация за пазарните дялове на пенсионноосигурителните дружества по брой лица в управляваните професионални фондове и за изменението им спрямо предходната година, на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН.

Наименование на професионален пенсионен фонд	31.12.2021 г. (в %)	31.12.2020 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ППФ „Доверие“	22.63	22.22	0.41
ППФ „Съгласие“	14.05	14.33	-0.28
ППФ „ДСК-Родина“	16.47	15.05	1.42
ЗППФ „Алианц България“	15.26	15.57	-0.31
“ППФ ОББ”	7.20	7.66	-0.46
ППФ „ЦКБ - Сила“	10.26	10.79	-0.53
„ППФ - Бъдеще“	4.94	5.13	-0.19
ППФ „Топлина“	6.33	6.26	0.07
ППФ „Пенсионноосигурителен институт“	2.86	2.99	-0.13

По управлявани активи

Към 31 декември 2021 г. ППФ „ДСК-Родина“ достига **18.46%** пазарен дял по активи, което представлява нарастване със **133 базисни точки** спрямо 31.12.2020 г.

В следващата таблица е представена сравнителна информация за пазарните дялове на всички професионални фондове по размер на нетните активи и за изменението им спрямо предходната година, на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН:

Наименование на професионален пенсионен фонд	31.12.2021 г. (в %)	31.12.2020 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ППФ „Доверие“	23.37	22.92	0.45
ППФ „Съгласие“	15.33	16.13	-0.80
ППФ „ДСК-Родина“	18.46	17.13	1.33
ЗППФ „Алианц България“	17.55	17.46	0.09
“ППФ ОББ”	6.92	7.26	-0.34
ППФ „ЦКБ - Сила“	9.81	10.46	-0.65

Наименование на професионален пенсионен фонд	31.12.2021 г. (в %)	31.12.2020 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
„ППФ - Бъдеще“	2.66	2.52	0.14
ППФ „Топлина“	4.32	4.45	-0.13
ППФ „Пенсионноосигурителен институт“	1.58	1.67	-0.09

III. Осигурителна дейност

Общ брой осигурени лица

Към 31 декември 2021 г. в ППФ „ДСК-Родина“ членуват 52 215 осигурени лица, за които има преведена поне една осигурителна вноска. През 2021 г. броят на осигурените лица е нараснал нетно с 5 124 лица или с 10.88 % спрямо края на 2020 г. Съгласно публикуваната предварителна информация на уеб сайта на КФН, през същия период пазарът по допълнително задължително пенсионно осигуряване в ППФ е нараснал нетно с 4 183 лица или с 1.34 % спрямо края на 2020 г. Нетният ръст на осигурените лица през 2021 г. на ППФ „ДСК-Родина“ представлява 122.50 % от нетния ръст на пазара.

Лица, постъпили във фонда

- Привличането на осигурени лица чрез прехвърляне от други професионални фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества е приоритетно направление на търговската дейност през отчетната година. Броят на лицата, постъпили през 2021 г. във Фонда чрез прехвърляне от други професионални фондове е 7 715 лица, с 39.18 % повече от предходната година (5 543 бр.).
- Броят на новоосигурените лица, направили първоначален избор или служебно разпределени във Фонда поради неупражнено право на личен избор е съответно 1 130 лица, спрямо 1 029 за предходната година. Това представлява 9.72 % дял от пазара на новоосигурени лица (според оповестената предварителна информация на уеб сайта на КФН).

Лица, напуснали фонда

През 2021 г. общо 3 721 лица са напуснали Фонда, спрямо 2 590 през 2020 г. По причини/основание за напускане разпределението е както следва:

- 2 450 лица са променили участието си и са прехвърлили средствата си в друг професионален фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
- 217 лица са променили осигуряването си по реда на чл.4в от КСО, като са избрали да се осигуряват изцяло във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване;
- 432 лица са се възползвали от правото си на ранно пенсиониране по реда на чл. 69б от КСО и са прехвърлили натрупаните средства във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване;
- 531 лица са с преустановено участие поради настъпил осигурителен случай „смърт“ и упражнени права на наследниците;
- 91 лица са изтеглили средствата си по реда на чл. 172 от КСО във връзка придобито право на пенсия по реда на част първа от КСО, без да е придобито право на срочна професионална пенсия.

Постъпления от осигурителни вноски

През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски, заедно с получените лихви от НАП са в размер на 22 558 хил. лв., като за сравнение през 2020 г. те са 18 669 хил. лв. или през 2021 г. има 20.83% ръст на тези постъпления.

Прехвърлени средства от/към други ППФ

През 2021 г. в ППФ „ДСК-Родина“ от други професионални пенсионни фондове са прехвърлени общо средства в размер на 33 350 хил. лв., а прехвърлените средства от Фонда към други професионални пенсионни фондове са в размер на 12 977 хил. лв. Нетният резултат от прехвърлените средства на осигурени лица от и към други ППФ е 20 373 хил. лв., спрямо 14 790 хил. лв. за 2020 г., което представлява 37.75% ръст за отчетната година.

Среден размер на постъпилите вноски

Съгласно обобщената предварителна информация от уеб сайта на КФН, средният размер на месечните постъпления на едно осигурено лице за 2021 г. представлява 106.14% от средния размер за целия пазар, докато за 2020 г. този размер е представлявал 100.22% от средното за пазара.

Среден размер на натрупаните средства на едно осигурено лице

Средният размер на натрупаните средства по партидата на едно осигурено лице превишава средното пазарно ниво. Към 31.12.2021 г. средният размер на натрупаните средства на едно осигурено лице във Фонда е 5 050.25 лв., което представлява 109.47 % от средния размер за целия пазар (4 613.34 лв.). Индивидуалният размер на натрупаните средства по партидите на осигурените лица зависи от множество фактори, основните от които са: продължителност на осигурителния период, размер на осигурителната вноска, редовното постъпване на вноските във фонда, удържаните такси, постигнатата доходност.

Прехвърлени средства към Държавното обществено осигуряване

През 2021 г. по реда на чл.4в от КСО в НОИ са прехвърлени средства в размер на 3 177 хил. лв.

Изплатени средства при настъпил осигурителен случай

Изплатените средства от фонда през 2021 година са общо 7 059 хил. лв., разпределени както следва:

- 294 хил. лв. еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства на лица, които са се пенсионирали по реда на част първа от КСО, но не са придобили право на срочна професионална пенсия;
- 5 744 хил. лв. е общият размер на прехвърлените средства в НОИ по чл.69б от КСО за отчетната година;
- 952 хил. лв. изплатени суми на наследници на починали осигурени лица;
- 40 хил. лв. еднократно изплатени суми на до 50 на сто от средствата по индивидуалната партиди при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто.
- 1 хил.лв. средства за еднократно или разсрочено изплащане по реда на чл.172 от КСО
- 16 хил.лв. прехвърлени в ДПФ
- 12 хил.лв. прехвърлени средства в държавния бюджет

IV. Нетни активи

Към 31 декември 2021 г. нетните активи на ППФ „ДСК-Родина“ са в размер на **260 785 хил. лв.** От началото на годината е реализирано нарастване на нетните активи с 40 784 хил. лв., което представлява **ръст от 18.54%** спрямо 31 декември 2020 г. За сравнение през същия период пазарът е реализирал увеличение в размер на 128 737 хил. лв., което представлява ръст от 10.03% спрямо предходната година. Изменението на нетните активи на фонда по елементи през 2021 година е представено в следващата графика:

V. Инвестиционна дейност

Изминалата 2021 може да се определи като една динамична и изпълнена с обрати година. Капиталовите пазари отчетоха повишения, след като централните банки оставиха монетарните си политики достатъчно отслабени, с цел да стимулират икономиката в среда на глобална пандемия. За разлика от предходните години, ваксините и по-ясните здравни протоколи спомогнаха бизнеса да функционира все по-близко до обичайните си нива от преди пандемията.

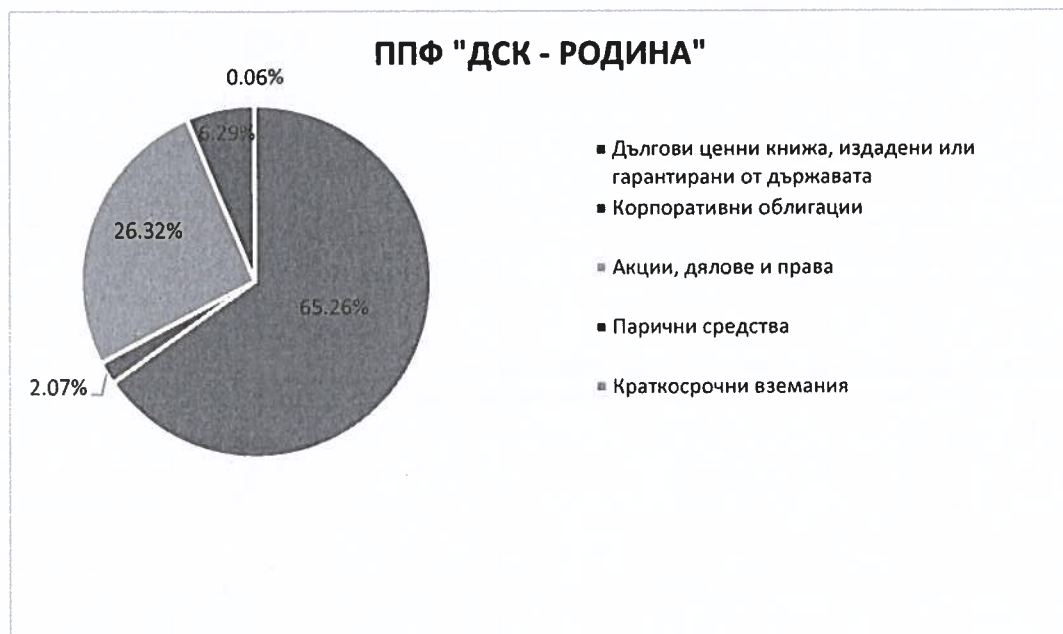
Основните пазари се повишиха, като глобалния индекс MSCI World отчете ръст от 20.1%. За поредна година американските индекси бяха сред водещите, като S&P500 завърши годината на нива от 4766 пункта или ръст от 26.8%. Погледната повърхностно годината бе добра за пазара на акции, но трябва да се отбележи, че бяхме свидетели на резки междусекторни ротации. Те бяха провокирани от различните очаквания и настроения сред пазарните участници. Отслабването на отделните вълни на пандемията водеше до позитивни настроения и ръст при акциите на цикличните сектори и обратно. Новините за евентуално ново затваряне водеха до разпродаването им и пренасочване на инвестициите към дефанзивни компании. Пазарът се запита, оправдани ли са текущите цени на акциите на технологичните компании на базата на икономическата рационалност. Същевременно изникнаха и въпроси като: не са ли подценени традиционни компании, като банките при очакване за повишение на основните лихви през идните години или пък компаниите добиващи базови суровини, чиито цени растяха почти през цялата година.

Повишението в цените на тези традиционни индустрии доведе до по-силно представяне на показателите, които съдържат такива акции – CAC40 се повиши с 28.9%, докато немският DAX отчете ръст от 15.8%, но той не съдържа в себе си акции от добивни компании, а теглото на финансовия сектор е сравнително малко. Широкият Stoxx600 се повиши с малко над 22%.

Японският пазар беше сред най-слабите, като NIKKEY остана с ръст от едва 4.9%. Властите не успяха ефективно да се справят с COVID-19 и се наложи да се предприемат по-драстични мерки, което доведе до страх от по-бавно възстановяване. Освен това страната беше в политическа турбуленция със смяната на политическия връх, а от там това доведе до липса на яснота, дали и как ще продължат монетарните стимули в страната, които имаха определяща роля при представянето на пазара през последните години.

Разпределение на активите

Средствата на Фонда са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на българския и чужди пазари, с превес на чуждестранните инвестиции. Към 31.12.2021 г. активите на ППФ имат следното разпределение:

Структура на инвестиционния портфейл

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на Фонда е представена по – подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2021 г.		31.12.2020 г.	
	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	29 413	11.24	27 233	12.31
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	<i>20586</i>	<i>7.86</i>	<i>19 517</i>	<i>8.82</i>
<i>Корпоративни облигации</i>	<i>443</i>	<i>0.17</i>	<i>397</i>	<i>0.18</i>
<i>Акции, дялове и права</i>	<i>8384</i>	<i>3.20</i>	<i>7 319</i>	<i>3.31</i>
Чуждестранни финансови активи, в т.ч.	215 736	82.41	175 085	79.14
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	<i>150 252</i>	<i>57.40</i>	<i>120 709</i>	<i>54.56</i>
<i>Корпоративни облигации</i>	<i>4 978</i>	<i>1.90</i>	<i>2 030</i>	<i>0.92</i>
<i>Акции, дялове и права</i>	<i>60 506</i>	<i>23.11</i>	<i>52 346</i>	<i>23.66</i>
Парични средства	16 471	6.29	18 665	8.44
Вземания, в т.ч.	162	0.06	249	0.11
<i>Вземания, свързани с договори за валутен форуърд</i>	<i>100</i>	<i>0.04</i>	<i>241</i>	<i>0.11</i>
Балансови активи общо	261 782	100.00	221 232	100.00

Нетен резултат от инвестиране

През отчетния период реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на ППФ „ДСК – Родина“ е положителен в размер на 10 741 хил. лв., за сравнение през 2020 г. е бил положителен в размер на 7 200 хил. лв.

Нетен резултат от инвестиране по елементи	2021 (в хил. лв.)	2020 (в хил. лв.)
Нетни приходи от лихви	1 590	1 379
Нетни печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	5 171	8 686
Нетни печалби/ (загуби) от сделки с финансови активи	(83)	344
Приходи от дивиденди	749	869
Нетни печалби/ (загуби) от валутна преоценка	3 335	(4 050)
Други приходи	16	-
Други разходи	(26)	(16)
Разходи за обезценка	(11)	(12)
Общо реализирана нетна печалба	10 741	7 200

Доходност

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на професионалните пенсионни фондове на годишна база, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (31 декември 2019 г. – 31 декември 2021 г.), съгласно обобщена информация от КФН.

Наименование на професионален пенсионен фонд	Доходност
ППФ „Доверие“	3.38%
ППФ „Съгласие“	3.16%
ППФ „ДСК-Родина“	3.25%
ЗППФ „Алианц България“	3.74%
"ППФ ОББ"	4.06%
ППФ „ЦКБ Сила“	2.77%
ППФ „Бъдеще “	2.50%
ППФ „Топлина“	2.32%
ППФ „Пенсионноосигурителен институт“	2.70%
Немодифицирана претеглена доходност	3.29%

VI. Управление на риска

В рамките на инвестиционния процес се извършва постоянен мониторинг, измерване и управление на съвкупността от рискове, свързани с управлението на активите на фонда. ППФ „ДСК - Родина“ е изложен на следните видове риск:

- Пазарен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Оперативен риск
- Рискове, свързани с COVID-19 пандемията

Пазарният риск има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от компанията пенсионни фондове. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:

- **лихвен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент;
- **валутен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
- **ценови** риск, свързан с инвестиции в акции – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити - позиционни лимити, Stop-loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за ескалация при идентифицирани нарушения на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. През отчетната година са сключвани сделки с деривативни инструменти за намаляване на валутния риск в управляваните фондове. За управление на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда инвестиции Компанията сключва договори за валутен форуърд. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните лица и звена. Информация за деривативни финансови инструменти, държани с цел управление на риска е оповестена в Приложение № 6.1 към годишния финансов отчет на Фонда.

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори.

Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвидния риск се осъществява чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.

Законовият риск включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба при привеждането на портфейла в съответствие с регулаторните изисквания.

Политическият риск произтича от поява на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Риск от концентрация е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията

управлява пенсионните фондове като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли.

Оперативният риск е свързан с вероятност от възникване на загуба поради неадекватно конструирани или погрешно изпълнени бизнес процеси, човешки грешки, некоректна работа на системите или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск. Измерва се чрез отчитане на претърпените действителни загуби от вече възникнали оперативни събития. Идентифицирането, наблюдението и управлението на оперативния риск се извършва по установения вътрешен ред за докладване и регистриране на възникналите оперативни събития.

Рискове, свързани с COVID-19 пандемията

Изминалата 2021 може да се определи като една динамична и изпълнена с обрати година. Капиталовите пазари отчетоха повишения, след като централните банки оставиха монетарните си политики достатъчно отслабени, с цел да стимулират икономиката в среда на глобална пандемия. За разлика от предходните години, ваксините и по-ясните здравни протоколи спомогнаха бизнеса да функционира все по-близо до обичайните си нива от преди пандемията. Отложеното търсене, поради развитието на COVID-19 се материализира през 2021, което доведе до тесни места в глобалната мрежа от доставки. Цените на превоза по море се повиши рязко, поради липса на контейнери. Производителите на чипове и друга електроника не успяха да отговорят на търсенето от страна на индустрията. Повторното отваряне на фабриките в Азия доведе до ръст в цените на енергоресурсите и в частност, на газта. Световното предлагане на газ се насочи към този регион поради по-високите цени. Междувременно в Европа, ЕС приведе в действие плана за зелен преход, който налага крайни срокове за съществуване на замърсяващи генерации, като ТЕЦ. Европейските производители на електроенергия разчитат на газта за производство ѝ, а бизнеса и населението за отопление. В крайна сметка цената на газта и електроенергията в Европа се увеличи многократно. По-високите цени на енергоресурсите, липсата на ключови ресурси и увеличено търсене подклаждано от отварянето на икономиката и не на последно място - слабата монетарна политика изведе на дневен ред инфлацията. Тя достигна многогодишни върхове, както в европейските страни, така и в САЩ. В рамките на годината, дилема пред инвеститорите беше дали високата инфлация е преходна или ще продължи да се повишава и през следващите години – фактор, който е с голяма тежест при определяне на посоката при капиталовите пазари.

Въпреки всичко, основните пазари се повишиха, като глобалния индекс MSCI World отчете ръст от 20.1%. За поредна година американските индекси бяха сред водещите, като S&P500 завърши годината на нива от 4766 пункта или ръст от 26.8%. Погледната повърхностно годината бе добра за пазара на акции, но трябва да се отбележи, че бяхме свидетели на резки междусекторни ротации. Те бяха провокирани от различните очаквания и настроения сред пазарните участници. Отслабването на отделните вълни на пандемията водеше до позитивни настроения и ръст при акциите на цикличните сектори и обратно. Новините за евентуално ново затваряне водеха до разпродаването им и пренасочване на инвестициите към дефанзивни компании. Пазарът се запита, оправдани ли са текущите цени на акциите на технологичните компании на базата на икономическата рационалност. Същевременно изникнаха и въпроси като: не са ли подценени традиционни компании, като банките при очакване за повишение на основните лихви през идните години или пък компаниите добиващи базови суровини, чиито цени растяха почти през цялата година.

Повишението в цените на тези традиционни индустрии доведе до по-силно представяне на показателите, които съдържат такива акции – CAC40 се повиши с 28.9%, докато немският DAX отчете ръст от 15.8%, но той не съдържа в себе си акции от добивни компании, а теглото на финансовия сектор е сравнително малко. Широкият Stoxx600 се повиши с малко над 22%.

Японският пазар беше сред най-слабите, като NIKKEY остана с ръст от едва 4.9%. Властите не успяха ефективно да се справят с COVID-19 и се наложи да се предприемат по-драстични мерки, което доведе до страх от по-бавно възстановяване. Освен това страната беше в политическа турбуленция със смяната на

политическия връх, а от там това доведе до липса на яснота, дали и как ще продължат монетарните стимули в страната, които имаха определяща роля при представянето на пазара през последните години.

Годината може да се характеризира със сравнително висока волатилност на пазарите на дълг, породена от COVID-19 вълните, възстановяването на икономиката, повишението на инфлацията и риториката на централните банки. Доходността по основните бенчмаркови облигации се движеше в широк диапазон, но цялостната тенденция в рамките на годината бе за нейното повишение и разширяване на суверенните спредове. Тази динамика бе в контраст с благоприятната монетарна политика, насочена към подкрепа на икономиките в отделните юрисдикции.

В рамките на годината Фондът увеличи алокацията към по-рискови емитенти от Централна и Източна Европа, развиващите се страни, както и към корпоративни облигации. След средата на годината и на база на очакванията ни за повишение на лихвените проценти, Фондът намали експозицията си към Германия, Австрия и Нидерландия, като част от свободните средства насочи към краткосрочни ДЦК. Едновременно с това Фондът предприе действия по намаление на дюрацията на портфейла в частта му съставена от емитенти на страни от ЦИЕ и развиващите се пазари.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността

В продължение на взетите мерки от предходната година и във връзка с продължаващата епидемиологична обстановка в страната, увеличихме броя на служителите имащи право на отдалечен достъп за работа от вкъщи чрез VPN достъп до ресурсите от вътрешната мрежа на компанията, както и за обслужване на вътрешнофирмената комуникация чрез алтернативни комуникационни канали. Още от началото на 2021г. бяха приложени подходящи мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността на компанията. Осигурени бяха всички необходими средства и условия за ограничаване на риска за здравето на служителите на компанията при работа в офисна среда, вкл. гъвкаво работно време и работа по график. По отношение на корпоративните устройства от създадената временна ИТ-инфраструктура, обезпечаваща работата от разстояние бяха приложени подходящи мерки за ИТ сигурност. В резултат на приложените мерки беше осигурено безпрепятственото изпълнение на дейността на компанията в извънреден режим на работа, без да са възниквали обстоятелства, представляващи заплаха за непрекъсваемостта на дейността.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Обемите на дейността на Фонда през 2021 г. не са засегнати съществено от пандемичното положение. През по-голямата част от 2021 г. фондът продължава да бъде във фаза на акумулиране на средства, като изходящите парични потоци са основно плащания към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд или към НОИ. През 2021г. има и изходящи парични потоци във връзка с настъпили осигурителни случаи на осигурени лица придобили право на пенсия. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

VII. Цели за управлението на фонда

Основните цели при управлението на ППФ „ДСК – Родина“ през 2022 г. са свързани с:

- нарастване на пазарните дялове на Фонда спрямо останалите професионални пенсионни фондове – както по осигурени лица, така и по управлявани активи;
- законосъобразно, професионално и отговорно инвестиране на средствата, акумулирани във Фонда;

- постигане на конкурентна доходност от управлението на средствата на осигурените лица, при поддържане на разумен баланс между риск и възвръщаемост;
- непрекъснато подобряване на качеството на обслужване на осигурените лица и повишаване на дела на дигиталното обслужване.

VIII. Настъпили събития след края на отчетния период

На 24 февруари 2022 г. започналият военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на издаване на този доклад, води до сътресения на водещите финансови пазари по света. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. Очаква се и значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво. Към 31 декември 2021 г. Фондът няма експозиции към Русия или Украйна.

Поради непредсказуемата динамика и развитието на този конфликт, обхватът и ефектите върху дейността на Фонда, респ. за неговата бъдеща дейност, активи и пасиви, е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност на този етап. Първоначалната оценка на ръководството е, че не са идентифицирани обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.

Дата: 17.03.2022 г.

Главен изпълнителен директор:

/Николай Марев/

Изпълнителен директор:

/Румяна Сотирова/

Одиторско дружество с рег. № 108
„Ърнст и Янг Одит“ ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе“ № 47А, ет. 4
София, п. к. 1124

Одиторско дружество с рег. № 15
„АФА“ООД
Ул. Оборище № 38
София, п.к. 1504

Доклад на независимите одитори

До акционерите

На „Пенсионно осигурителна компания ДСК-Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

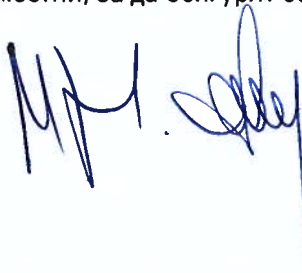
Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Професионален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ АД („Фонда“), включващ отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2021 година, отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за нетните активи на Фонда към 31 декември 2021 година и за промените в неговите нетните активи и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК „ДСК-Родина“ АД („Компанията“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Оценка на инвестиции по справедлива стойност</p>	
<p>Оповестяванията на Фонда по отношение на инвестициите по справедлива стойност са включени в Пояснително приложение 2.8.1 Инвестиции на пенсионния фонд, Пояснително приложение 2.8.5 Принципи за оценка по справедлива стойност, Пояснително приложение 4 Използване на счетоводни преценки и предположения и Пояснително приложение 6 Инвестиции по справедлива стойност.</p>	
<p>Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2021 г. е в размер на 245,149 хил. лв., което представлява 93.65% от общата сума на активите на Фонда към тази дата. Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за промените в нетните активи на Фонда и размера на нетните му активи.</p> <p>Оценката на справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, акции и дялове в колективни схеми, се осъществява ежедневно на база на пазарни цени от активни пазари, а за тези, които не се търгуват на активни пазари - чрез прилагане на други оценъчни модели, методи и техники, които обичайно изискват значителен обем от входящи данни. Разработването на входящи данни за моделите, базирани на</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучващи запитвания, инспекция на документи и анализи за получаване на разбиране относно процеса за определяне на справедлива стойност на инвестициите на пенсионния фонд, както и за пряко свързаните процеси на текущо управление на инвестиционната дейност на Фонда; • Тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани уместни контроли, свързани с процеса на оценка на портфейла с инвестиции, включително контроли по входящите данни, приложени при определяне и одобрение на цените за оценка; • Съпоставяне на признатите справедливи стойности на инвестициите на Фонда към 31 декември 2021 г., които са

методите на нетната балансова стойност на активите и на дисконтираните парични потоци, изисква прилагането на значителни преценки и допускания от страна на ръководството.

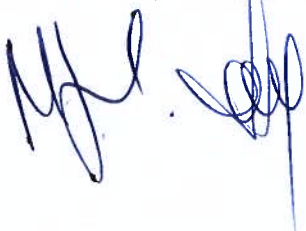
Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност, наличието на преценки и допускания, които се изисква да бъдат направени, за да се стигне до оценката им по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно, представлява ключов одиторски въпрос.

класифицирани като Ниво 1 и Ниво 2 в йерархията на справедливите стойности, с публично достъпни пазарни цени;

- Подлагане на критичен анализ на оценките на инвестиции на пенсионния фонд, които не са търгуеми на активни пазари. Този анализ включва:
 - оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на МСФО, приети от ЕС, и общоприетите практики при оценяването;
 - оценка на уместността на съществените основни допускания, заложи при определяне на оценките по методите на нетната балансова стойност на активите и на дисконтираните парични потоци;
- Тестове за точност и пълнота на източниците на ценова информация, входящите данни и параметрите, използвани при определянето на справедливите стойности на инвестициите на Фонда и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности;
- Получаване на потвърдително писмо от банката-депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2021 г., както и равнение на потвърдените в писмото стойности на сделките с инвестиции през 2021 г. с регистри на Фонда;
- Оценка на уместността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС.

Други въпроси

Финансовият отчет на Фонда за годината, завършваща на 31 декември 2020 година е одитиран съвместно от „Делойт Одит“ ООД и „АФА“ ООД, които са изразили немодифицирано мнение върху този финансов отчет на 10 март 2021 г.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

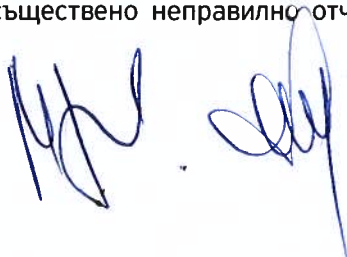
Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания

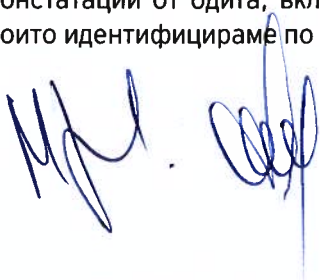

могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

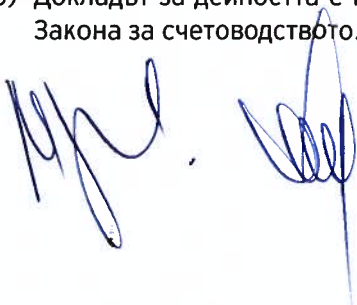
Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на Професионален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ АД от общото събрание на акционерите на „Пенсионно осигурителна компания ДСК-Родина“ АД, проведено на 25 март 2021 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на Фонда представлява първи пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД: Одиторско дружество „АФА“ ООД:

Милка Начева-Иванова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

Рени Йорданова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

18 март 2022 година
гр. София, България

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица
Към 31 декември 2021 година

В милиони лева	Прил.	2021	2020
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	16 471	18 665
Инвестиции по справедлива стойност	6	245 149	202 318
Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска	6.1.1	100	241
Вземания	7	62	8
Общо активи		261 782	221 232
ПАСИВИ			
Задължения	8	997	1 231
Общо пасиви		997	1 231
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		260 785	220 001

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 17.03.2022 г.

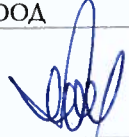

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 18 март 2022 година

Одиторско дружество „Брнст и Янг Одит” ООД:	Одиторско дружество „АФА” ООД
 	

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица
За годината, завършваща на 31 декември 2021 година

В хиляди лева	Прил.	2021	2020
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Приходи/печалби от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни приходи от лихви	13	1 590	1 379
Нетни печалби от валутна преоценка		3 335	-
Приходи от дивиденди		749	869
Нетни печалби от сделки с инвестиции		-	344
Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	14	5 171	8 686
Други приходи		16	-
		10 861	11 278
Увеличения, произтичащи от осигурителна дейност			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		22 558	18 669
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	12	33 350	24 358
		55 908	43 027
		66 769	54 305
НАМАЛЕНИЯ			
Разходи/загуба от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни загуби от валутна преоценка		-	4 050
Нетни загуби от сделки с инвестиции		83	-
Разходи за обезценка		11	12
Други разходи		26	16
		120	4 078
Намаления, произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници, и средства преведени към НОИ	10	10 208	8 027
Прехвърлени средства към държавния бюджет		12	-
Прехвърлени суми към други пенсионни фондове	12	12 977	9 568
Прехвърлени средства в ДПФ		16	-
Начислени такси и удържки в полза на пенсионноосигурителната компания	9	2 652	2 190
		25 865	19 785
		25 985	23 863
УВЕЛИЧЕНИЕ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНАТА		40 784	30 442
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		220 001	189 559
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		260 785	220 001

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 17.03. 2022 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 18 март 2022 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит” ООД:	Одиторско дружество „АФА” ООД
	

Отчет за паричните потоци
За годината, завършваща на 31 декември 2021 година

В хиляди лева	Прил.	2021	2020
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица		22 558	18 669
Плащания, свързани с осигурени лица и техните наследници		(1 298)	(1 131)
Изплатени средства към НОИ		(5 744)	(4 261)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от ППФ към фонд на ДОО		(3 443)	(2 429)
Средства на осигурени лица, получени от други пенсионни фондове	12	21 262	15 688
Средства на осигурени лица, изплатени към други пенсионни фондове	12	(889)	(898)
Плащания към пенсионноосигурителната компания		(2 622)	(2 199)
Получени лихви, нетно		1 446	1 522
Получени дивиденди		729	900
Постъпления от продажба на инвестиции		191 201	154 353
Плащания за покупка на инвестиции		(225 725)	(181 179)
Нетни парични потоци от сделки с чуждестранна валута		359	(247)
Други парични потоци		(28)	-
Нетно (намаление) на паричните средства и парични еквиваленти за годината		(2 194)	(1 212)
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		18 665	19 877
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	5	16 471	18 665

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 17.03.2022 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 18 март 2022 година

Одиторско дружество „Брнст и Янг Одит” ООД:	Одиторско дружество „АФА” ООД

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК „ДСК - Родина” АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно с Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ППФ „ДСК - Родина” №342 – ППФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор. На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Професионален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд “Родина” (ПСКПОФ).

ПСКПОФ е регистриран на 01.12.2000 г. по фирмено дело 14246/2000 г., с БУЛАСТАТ 130432485. С решение на СГС от 23.01.2004 г. наименованието на ДСКПОФ е променено на Професионален пенсионен фонд “ДСК – Родина” (ППФ “ДСК – Родина”, ППФ или Фонда). Седалището и адресът на управление на Компанията е: гр. София, пощенски код: 1303 бул. „Александър Стамболийски” № 101, МОА София, София Тауър, ет.4

Фондът се управлява от ПОК ДСК Родина АД (Компанията) и се представлява от изпълнителните й директори. Фондът няма служители. В състава на Управителния съвет на Компанията през 2021 г. се извършиха следните промени - г-жа Доротея Николаева Николова беше освободена от длъжност, като за нови членове на съвета бяха избрани г-н Боян Филипов Стефов и г-жа Диана Дечева Митева. На всички останали членове на Управителния съвет и Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД през 2021г., мандатите бяха продължени с още 5 (пет) години. ПОК „ДСК- Родина” АД се представлява заедно от двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурист.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Във Фонда се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд, с изключение на лицата, които са избрали да се осигуряват във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във фонда.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя в Кодекса за социално осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на фонда. За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ППФ „ДСК – Родина”.

Фондът осигурява следните пенсионни плащания:

- Срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на първа и втора категория труд;
- Еднократно или разсрочено изплащане до 50% от натрупаната сума по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида на наследниците на починал осигурен или пенсионер на Фонда при условията и по реда на КСО;
- Еднократно изплащане на цялата натрупана сума поради пенсиониране по смисъла на чл. 172 от КСО.

Размерът на срочната пенсия за ранно пенсиониране се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалната партида, срока на получаване и техническия лихвен процент, одобрен от КФН.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество при условията на чл. 171 от Кодекса за социално осигуряване

Осигурените лица имат право да променят осигуряването си от ППФ във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване /ДОО/ съобразно условията на Кодекса за социално осигуряване.

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Съгласно КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО, Компанията, управляваща Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

Индивидуалните партии на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспадат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към 31 декември 2021 г. в ППФ “ДСК - Родина” членуват 52 215 осигурени лица.

2. Съществени счетоводни политики

2.1 Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

При изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване” (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

2.2 База за изготвяне

Финансовият отчет на Фонда е изготвен на база на принципа на действащо предприятие.

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност;
- Инвестиции по справедлива стойност.

2.3. Сравнителни данни

Фондът представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4 Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ППФ.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.5 Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат през всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в Приложение 4 по отношение на оценката на финансови инструменти.

2.6 Финансови приходи и разходи

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се начисляват текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за финансови активи по амортизирана стойност (вземания и парични средства и парични еквиваленти) - чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Разликите от промените на справедливата стойност на инвестициите по справедлива стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финансов приход или разход.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

В отчета за паричните потоци получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2.7 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване във функционалната отчетна валута на Компанията по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
1 EUR (фиксиран)	BGN 1.95583	1.95583 BGN
1 USD	BGN 1.72685	1.59386 BGN
100 JPY	BGN 1.5001	1.54623 BGN

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.1. Инвестиции на пенсионния фонд

Инвестициите на ППФ се отчитат по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчитани по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално признаване инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при възникването им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност.

Ценни книжа, които имат фиксирана цена на изплащане на падежа и които са придобити с цел да съответстват на задълженията на плана или на конкретна част от тях, могат да се отчитат на базата на окончателната им цена на изплащане, като се приема постоянна норма на възвръщаемост до падежа им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пълна собственост върху предприятие, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност. Доколкото инвестициите се отчитат по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се оповестява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.2. Вземания и парични средства и парични еквиваленти

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване Фондът отчита парични средства и парични еквиваленти и вземания, използвани в дейността на Фонда, по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

Бизнес моделът на Фонда за управление на вземанията и парични средства и парични еквиваленти се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определил бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорените парични потоци за парични средства и парични еквиваленти и вземания.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Фондът се ангажира да купи или продаде актива.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.2. Вземания и парични средства и парични еквиваленти, продължение

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване вземанията и паричните средства и парични еквиваленти на Фонда, използвани в дейността му, се класифицират като Финансови активи по амортизирана стойност.

Фондът оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условието на договора за финансов актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Обезценка

Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като самостоятелен показател – разходи за обезценка. В края на всеки отчетен период Фондът признава коректив за загуби за очаквани кредитни загуби от вземанията и парични средства и парични еквиваленти. В края на всеки отчетен период Фондът актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Фондът оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Фондът оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

При оценката за определяне на значително увеличение на кредитния риск Фондът отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, Фондът сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Фондът разглежда както количествена, така и качествена информация, която е разумна и подкрепяща, включително исторически опит и информация за бъдещо развитие. Следната информация се взема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване:

- съществуващо или очаквано значително влошаване на външния (ако е наличен) или вътрешния кредитен рейтинг на финансовия инструмент;
- значимо влошаване на външните пазарни индикатори за кредитен риск за дадения финансов инструмент, например значително увеличение на кредитния спред, цените на суап за кредитно неизпълнение за длъжника или продължителността на времето или степента, до която справедливата стойност на финансов актив е по-ниска от амортизираната му стойност;
- съществуващи или прогнозни неблагоприятни промени в бизнес, финансови или икономически условия, които се очаква да причинят значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си;
- съществуващо или очаквано значително влошаване на оперативните резултати на длъжника;
- значителни увеличения на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия длъжник;
- актуална или очаквана значителна неблагоприятна промяна в регулаторната, икономическата или технологичната среда на длъжника, което води до значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си по дълга.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Вземания и парични средства и парични еквиваленти, продължение

Обезценка, продължение

Независимо от резултата от горната оценка, Фондът приема, че кредитният риск по вземания и парични средства и парични еквиваленти се е увеличил значително от първоначалното признаване, когато договорните плащания са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фондът не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

Фондът редовно следи за ефективността на използваните критерии при определянето дали има значително увеличение на кредитния риск и ги преразглежда, за да подсили, че критериите са в състояние да идентифицират значително увеличение на кредитния риск преди сумата да стане просрочена.

Фондът счита следните обстоятелства за настъпване на неизпълнение за целите на управление на вътрешния кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника; или
- информацията, разработена вътрешно или получена от външни източници, показва, че е малко вероятно длъжникът да плати на кредиторите, включително на Фонда, изцяло (без да се отчитат обезпеченията, държани от Фонда).

Независимо от горния анализ, Фондът счита, че е настъпило неизпълнение, когато дадено вземане или парични средства и парични еквиваленти са с над 90 дни просрочие, освен ако Фондът има разумна и подкрепяща информация, за да докаже, че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение.

Вземане или парични средства и парични еквиваленти са с кредитна обезценка, когато едно или повече събития оказват негативно въздействие върху оценката на бъдещите парични потоци от този финансов актив. Доказателство, че даден финансов актив е с кредитна обезценка, включва наблюдаеми данни за следните събития:

- а) значителни финансови затруднения на емитента или длъжника;
- б) нарушение на договора, като неизпълнение или събитие на просрочие;
- в) кредиторът(ите) на длъжника, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на длъжника, предоставя на длъжника отстъпка (и), която кредиторът(ите) не би предоставил в противен случай;
- г) става вероятно длъжникът да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

Измерването на очакваните кредитни загуби е функция от вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение (т.е. размера на загубата при неизпълнение) и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещото развитие, както е описано по-горе. Експозицията при неизпълнение за вземания и парични средства и парични еквиваленти, се състои от брутна балансова стойност на активите към датата на отчетния период.

За вземания и парични средства и парични еквиваленти очакваната кредитна загуба се оценява като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда в съответствие с договора и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Фондът признава печалба или загуба от обезценка в отчета за промените в нетните активи за всички вземания и парични средства и парични еквиваленти със съответстваща корекция на тяхната балансова стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и парични еквиваленти в банки, Фондът прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Фондът прилага “тристепенен” модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Фондът оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

За търговски вземания МСФО 9 изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Финансови активи по амортизирана стойност, продължение

За търговски вземания и договорни активи МСФО 9 изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

2.8.3 Отписване на инвестиции на пенсионния фонд и финансови активи по амортизирана стойност

Фондът отписва инвестиции на пенсионния фонд или финансови активи по амортизирана стойност, когато договорните права към паричните потоци от тях изтекат, или когато прехвърля правата за получаване на договорните парични потоци от тях в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването им. Всяко участие в прехвърлени финансови инструменти, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, той отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиции и финансови активи, когато бъдат определени като несъбираеми - когато има информация, показваща, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, напр. когато длъжникът е бил ликвидирен или е влязъл в производство по несъстоятелност. Отписаните инвестиции и финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.4. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност. Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп. Фондът използва основно пазарния, и по-ограничено приходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на инвестициите се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

При оценката на справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд към 31 декември 2021 и 31 декември 2020, Фондът е приел следните критерии за определяне на активен пазар: сключени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изтъргуван обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност, продължение

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

2.8.6. Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица на ежедневна база.

2.9. Такси и удържки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на ППФ, за 2021г. Компанията събира следните такси и удържки от осигурените лица, определени в Правилника на Фонда:

- 3.75% удържка от всяка осигурителна вноска;
- Инвестиционна такса в размер на 0.75% годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Такси и удържки не се събират в случаите на прехвърляне на средства, поради несъгласие на осигурените лица с приети изменения и допълнения в Правилника за дейността на пенсионния фонд.

Фондът не начислява други такси и удържки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Фондът е приложил за първи път някои стандарти и изменения, които влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. Той не е приложил по-рано който и да било друг стандарт, разяснение или изменение, което е публикувано, но все още не е влязло в сила.

Реформа на референтните показатели на лихвените проценти – Фаза 2 – МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 (Изменения)

През август 2020 г. СМСС публикува Реформа на референтните показатели на лихвените проценти – Фаза 2, Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16, с което приключи работата си в отговор на реформата в IFRS.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания, продължение

Нови и изменени стандарти и разяснения, продължение

Измененията предвиждат временни облекчения, които са свързани с ефектите за финансовата отчетност, когато междубанковият предлаган лихвен процент (IBOR) бъде заменен с алтернативен, почти безрисков лихвен процент (RFR). По конкретно измененията предоставят практически насоки при счетоводното отчитане на промените в базата за определяне на договорните парични потоци по финансовите активи и пасиви, като изискват корекция в ефективния лихвен процент, еквивалентна на промяната в пазарния лихвен процент. Също така измененията предоставят облекчения, свързани с прекратяване на хедж взаимоотношенията, включително временно освобождаване от необходимостта да се спазва изискването за отделно идентифициране, когато даден RFR инструмент бъде определен като хеджиране на рисков инструмент. В допълнение измененията в МСФО 4 са преназначени да позволят на застрахователите, които все още прилагат МСС 39, да получат същите облекчения, както предвидените в измененията, направени в МСФО 9. Направени са изменения и в МСФО 7 Финансови инструменти: оповестявания, които дават възможност на потребителите на финансовите отчети да разберат ефекта от реформата на референтните лихвени проценти върху финансовите инструменти и стратегията за управление на риска на Фонда. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. По-ранното им приложение е разрешено. Прилагането е със задна дата, но Фондът не е длъжен да преизчислява предишни периоди. Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Фонда.

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

Публикуваните нови и изменени стандарти и разясненията към тях, които все още не са в сила, до датата на издаване на финансовия отчет на Фонда, са оповестени по-долу. Фондът възнамерява да приложи тези нови и изменени стандарти и разяснения, при условие че са приложими, когато влязат в сила.

МСФО 16 Отстъпки по наеми в контекста на Covid-19 след 30 юни 2021 г. (Изменения)

На 28 май 2020 г. Съветът по международни счетоводни стандарти издаде Отстъпки по наеми в контекста на Covid-19 – изменение на МСФО 16 Лизинги. Измененията осигуряват облекчение за лизингополучателите от прилагането на изискванията МСФО 16 във връзка с модификации по лизингови договори за отстъпки, възникнали като директен резултат от пандемията от COVID-19. Като практически целесъобразната мярка, лизингополучателят може да избере да не преценява дали отстъпките по наеми в резултат на пандемията COVID-19, представляват модификация на лизинга. Лизингополучател, който е избрал практически целесъобразната мярка осчетоводява всяка промяна в лизинговите плащания, възникнала в резултат на отстъпките по наеми заради пандемията от COVID-19 по същия начин, както би отчетел промяната съгласно МСФО 16, ако промяната не е модификация на лизинга. Изменението беше предвидено за приложение до 30 юни 2021 г., но тъй като ефектът от пандемията от Covid-19 продължава, на 31 март 2021 г. СМСС удължи периода за приложение на практически целесъобразната мярка до 30 юни 2022 г. Изменението е приложимо за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

МСФО 17 Застрахователни договори

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на дружествата, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти представляващи инвестиционните договори с дискреционно участие.

Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел за застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите. За разлика от изискванията в МСФО 4, които до голяма степен се базират на заварените, предишни, местни счетоводни политики, МСФО 17 осигурява изчерпателен модел за застрахователните договори, който обхваща всички съответни счетоводни аспекти. В ядрото на МСФО 17 стои общият модел, допълнен от:

- Конкретно адаптиране за договори с характеристики за пряко участие (подход на променливото възнаграждение)
- Опростен подход (подход за разпределение на премията) основно за краткосрочни договори.

МСФО 17 влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като се изисква сравнителна информация. По-ранното прилагане е допустимо, при условие че предприятието прилага също МСФО 9 на или преди датата, на която започва да прилага МСФО 17 за първи път. Възприемането на стандарта не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 1: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи

През януари 2020 г. СМСС публикува изменения в параграфи 69 до 76 на МСС 1, чрез които се упоменават конкретно изискванията за класифициране на пасивите като текущи или нетекущи. Измененията поясняват:

- Какво се има предвид под право за разсрочване на уреждането
- Че трябва да съществува право за разсрочване в края на отчетния период
- Че класификацията не се засяга от вероятността предприятието да упражни правото си за разсрочване
- Че единствено, ако внедрен дериватив в конвертируем пасив сам по себе си е капиталов инструмент, условията на пасива няма да се отразят на неговата класификация.

През юли 2021 г. Съветът прие предварително решение да предложи няколко изменения в разясненията, предоставени през януари 2020 г. В частност Съветът реши да предложи, че ако правото за разсрочено уреждане за период от поне дванадесет месеца е предмет на спазването от страна на предприятието на определени условия след отчетната дата, то тези условия не се отразяват на това дали правото за разсрочване на уреждането съществува към отчетната дата за целите на класификацията на даден пасив като текущ или нетекущ. Допълнителни изисквания за представяне и оповестяване ще бъдат приложими при такива обстоятелства. Също така Съветът взе предварително решение да отсрочи датата за влизане в сила до не по-рано от 1 януари 2024 г. (от 1 януари 2023 г.).

Тези изменения все още не са приети от ЕС. Фондът ще анализира и оцени ефектите от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации

През май 2020 г. СМСС публикува Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации – Препратка към концептуалната рамка. Измененията са предвидени да заменят препратката към Рамката за изготвяне и представяне на финансови отчети, публикувана през 1989 г., с препратка към Концептуалната рамка за финансово отчитане, публикувана през март 2018 г. без съществени изменения в нейните изисквания.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, продължение

Съветът добави също и изключение от принципа на признаване в МСФО 3 за избягване на потенциални печалби или загуби от "ден 2", възникващи по пасиви и условни задължения, които биха попаднали в обхвата на МСС 37 или КРМСФО 21 Налози, ако бъдат понесени отделно. В същото време Съветът реши да поясни съществуващите насоки в МСФО 3 за условните активи, които няма да бъдат засегнати от заместването на препратката към Рамката за изготвяне и представяне на финансови отчети. Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и са приложими за бъдещи периоди. По-ранното приложение е позволено, ако по същото време или по-рано предприятието приложи и всички изменения, включени в Измененията в препратките към Концептуалната рамка в МСФО стандартите (Март 2018 г.). Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения: постъпления преди предвидената употреба

През май 2020 г. СМСС публикува Имоти, машини и съоръжения – постъпления преди предвидената употреба, като се забранява на предприятията да приспадат от цената на придобиване на имот, машина и съоръжение, каквито и да било постъпления от продажбата на артикули, произведени докато този актив бива привездан до мястото и състоянието, необходими за да може той да функционира по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятието признава приходите от продажбата на такива артикули и разходите за тяхното производство в печалбата или загубата. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да бъде прилагано в бъдещи периоди за имоти, машини и съоръжения, които са на разположение за употреба на или след началото на най-ранния представен период, през който предприятието прилага за първи път това изменение. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 37: Обременителни договори – разходи за изпълнение на договор

През май 2020 г. СМСС публикува изменения в МСС 37, упоменаващи кои разходи Фондът трябва да включи при оценката за това дали даден договор е обременителен или губещ. Измененията прилагат "подхода на пряко свързаните разходи". Разходи, които са пряко свързани с договор за предоставяне на стоки или услуги, включват както вътрешноприсъщите разходи, така и разпределение на разходи, пряко свързани с активите по договора. Общите и административните разходи не са свързани пряко с даден договор и се изключват, освен ако те изрично не подлежат на фактуриране към контрагента по договора.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да се прилагат за бъдещи периоди. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане – Дъщерно дружество в качеството на предприятие, прилагащо МСФО за първи път

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане. Изменението позволява на дъщерно предприятие, което избере да приложи параграф Г16(а) на МСФО 1 за оценяване на кумулативните разлики от превръщане на чуждестранна валута, да използва сумите, отчетени от компанията-майка, на база датата на прехода към МСФО на компанията-майка. Това изменение се прилага също и по отношение на асоциирани предприятия или съвместни предприятия, които изберат да приложат параграф Г16(а) на МСФО 1. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. По-ранното приложение е позволено. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

МСФО 9 Финансови инструменти – Възнаграждения в теста на "10-те процента" за отписване на финансови пасиви

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 9. Изменението изяснява възнагражденията, които предприятието включва, когато оценява дали условията на нов или модифициран финансов пасив са съществено различни от условията на първоначалния финансов пасив. Тези възнаграждения включват само платените или получените между кредитополучателя и кредитодателя, включително възнагражденията, платени или получени или от кредитополучателя, или от кредитодателя от името на другия. Предприятието прилага изменението за финансови пасиви, които са модифицирани или заменени на или след началото на годишния отчетен период, през който предприятието прилага изменението за първи път. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. като по-ранно приложение е позволено. Възприемането на изменението не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

МСС 41 Земеделие – Данъчно облагане при оценяване по справедлива стойност

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСС 41 Земеделие. Изменението премахва изискването в параграф 22 на МСС 41, съгласно което предприятията трябва да изключват паричните потоци, свързани с данъчно облагане, когато оценяват справедливата стойност на активите в обхвата на МСС 41. Предприятието прилага изменението за бъдещи периоди по отношение на оценки по справедлива стойност на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2022 г. По-ранното приложение е позволено. Възприемането на изменението не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСФО 10 и МСС 28 – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

През декември 2015 г. СМСС реши да отсрочи датата на влизане в сила на измененията до такава бъдеща дата, до която той е финализирал каквито и да било изменения, които възникват в резултат от проекта за проучване на Съвета, отнасящ се за метода на участие в собствения капитал. Измененията адресират противоречието между МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия по отношение на отчитането на загубата на контрол върху дъщерно дружество, което е продадено или е внесено в асоциирано или съвместно предприятие. Измененията поясняват, че пълният размер на печалбата или загубата се признава, когато трансферът към асоциираното предприятие или съвместното предприятие включва бизнес, отговарящ на дефиницията за бизнес в МСФО 3. Всяка печалба или загуба, възникваща в резултат от продажбата или вноската на активи, които не представляват бизнес, обаче, се признава единствено до степента на несвързаните участия на инвеститорите в асоциираното или съвместното предприятие. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 1 и Изложение за практика по МСФО 2 Извършване на преценки относно нивото на същественост (ИП), в което предоставя насоки и примери в помощ на предприятията при прилагането на преценки относно нивото на същественост при оповестяването на счетоводни политики. Измененията целят да подпомогнат предприятията при предоставянето на оповестявания на счетоводни политики, които са по-полезни чрез:

- Замяна на изискването към предприятията да оповестяват своите „съществени“ счетоводни политики с изискване да оповестяват своите „значими“ счетоводни политики; и
- Добавяне на насоки относно това как предприятията да прилагат концепцията за съществеността, когато вземат решения относно оповестяванията на счетоводните политики

Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното приложение на измененията в МСС 1 е позволено, доколкото този факт е оповестен. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 8, чрез които въвежда нова дефиниция за „счетоводни приблизителни оценки“. Измененията разясняват разликата между промени в счетоводните приблизителни оценки и промени в счетоводните политики и корекцията на грешки. Те също така разясняват по какъв начин предприятията използват техниките за оценяване и входящите данни за разработването на счетоводни приблизителни оценки.

Измененият стандарт пояснява, че ефектите върху дадена счетоводна приблизителна оценка в резултат на промяна във входящи данни или промяна в техниката за оценяване, представляват промени в счетоводните приблизителни оценки, ако не са в резултат на корекция на грешки от предходен период. Съветът запазва аспекта от дефиницията за счетоводни приблизителни оценки, че промените в счетоводните приблизителни оценки могат да са резултат от нова информация или нови развития.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното приложение е позволено. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Фондът ще анализира и оцени ефекта от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка

През май 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 12, които стесняват обхвата на позволените изключения от първоначалното признаване съгласно МСС 12, така че те вече не са приложими за сделки, които пораждаат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. Измененията поясняват, че когато плащанията, които уреждат дадено задължение, се признават за данъчни цели, е въпрос за преценка дали тези приспадания за данъчни цели могат да бъдат отнесени към признатото във финансовия отчет задължение или към свързания с него актив. Тази преценка е важна при определянето дали при първоначалното признаване на актива и пасива съществува временна разлика.

Съгласно измененията изключенията в първоначалното признаване не са приложими за сделки, които при първоначалното признаване, пораждаат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. То е приложимо, единствено ако признаването на лизингов актив и задължение по лизинг (или задължение за извеждане от експлоатация и компонент от актив, подлежащ на извеждане от експлоатация) пораждаат облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики, които не са равни.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Фондът трябва да прилага измененията по отношение на сделки, които възникват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, в началото на най-ранния представен сравнителен период, предприятието трябва също да признае отсрочен данъчен актив (при условие, че е на разположение достатъчна облагаема печалба) и отсрочен данъчен пасив за всички приспадащи се и облагаеми временни разлики, свързани с лизинги и задължения за извеждане от експлоатация. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ППФ „ДСК Родина” е изложен на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска”.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове, на които са изложени активите на Фонда и в случай на превишение на тези рискове над предварително определено ниво, отговарящо на рисковата толерантност на Фонда, вземане на решения за намаляването им.

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск” е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапове, и други извънборсови инструменти, разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки, сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.
- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги, извлечени приоритетно от Fitch. При липса на рейтинг от тази агенция са ползвани такива от Moody's.

В хиляди лева	2021	2020
Български и чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
Рейтинг AAA	56 250	71 893
Рейтинг AA+	256	3 974
Рейтинг AA	5 134	1 258
Рейтинг A+	-	1 598
Рейтинг A-	4 645	1 364
Рейтинг BBB	71 116	31 718
Рейтинг BBB-	33 437	28 421
	170 838	140 226
Корпоративни облигации		
Рейтинг A	926	1 424
Рейтинг A-	2 318	-
Рейтинг BBB+	594	606
Рейтинг BBB	1 140	-
Без рейтинг	443	397
	5 421	2 427
Акции, права и дялове		
Без рейтинг	68 890	59 665
	68 890	59 665
	245 149	202 318

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Към 31 декември 2021 г. кредитния риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

В хиляди лева	2021	2020
<i>Български и чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>		
Австрия	256	3 974
България	20 586	19 517
Германия	44 278	50 860
Испания	4 645	1 364
Франция	5 134	1 258
Хърватия	9 194	1 937
Унгария	11 888	6 095
Индонезия	8 447	4 690
Италия	21 001	1 416
Мексико	10 696	4 972
Румъния	22 741	21 512
САЩ	11 972	9 549
Нидерландия	-	11 484
Китай	-	1 598
	170 838	116 903

- *счетоводно третиране* - отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба
- *риск на насрещна страна* - сделките се сключват DvP (доставка срещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рискът от насрещната страна е сведен до минимум.
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котираны обеми, по-големи от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина считаме, че ликвидният риск е нисък
- *влияние на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения риск на ценната книга. Основният риск при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя матуриретната структура на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2021

В хиляди лева

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Австрия	-	1	-	-	255	256
България	-	164	30	4 050	16 342	20 586
Германия	-	3	9	28 582	15 684	44 278
Испания	-	-	3	-	4 642	4 645
Франция	-	-	7	-	5 127	5 134
Хърватия	8	41	29	-	9 116	9 194
Унгария	-	-	27	-	11 861	11 888
Индонезия	-	46	56	-	8 345	8 447
Италия	-	-	8	12 599	8 394	21 001
Мексико	-	-	165	1 978	8 553	10 696
Румъния	-	194	231	-	22 316	22 741
САЩ	4	32	-	-	11 936	11 972
	12	481	565	47 209	122 571	170 838

31 декември 2020

В хиляди лева

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Германия	-	61	6	-	50 793	50 860
Румъния	-	160	218	-	21 134	21 512
България	-	190	30	4 146	15 151	19 517
Нидерландия	-	-	27	-	11 457	11 484
САЩ	-	58	-	-	9 491	9 549
Унгария	-	-	17	-	6 078	6 095
Мексико	14	-	64	1 069	3 825	4 972
Индонезия	-	-	63	4 627	-	4 690
Австрия	-	6	8	-	3 960	3 974
Хърватия	8	-	12	-	1 917	1 937
Китай	-	-	-	-	1 598	1 598
Испания	-	-	1	-	1 363	1 364
Франция	-	-	3	-	1 255	1 258
Италия	-	-	1	-	1 415	1 416
	22	475	450	9 842	129 437	140 226

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация” – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация да измери и управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапове, фючърси базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации.

Таблиците по-долу представят лихвените финансови активи на Фонда към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. по тяхната балансова стойност съгласно лихвените им условия и матуритетната им структура.

31 декември 2021

Инструменти с фиксиран лихвен процент

В хиляди лева	Инструменти с плаващ лихвен процент	От 3				
		До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи	Общо					
Парични средства и парични еквиваленти	16 471	-	16 471	-	-	-
Инвестиции	176 259	443	18	496	581	48 930
Общо	192 730	443	16 488	496	581	48 930

125 791

31 декември 2020

Инструменти с фиксиран лихвен процент

В хиляди лева	Инструменти с плаващ лихвен процент	От 3				
		До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи	Общо					
Парични средства и парични еквиваленти	18 665	-	18 665	-	-	-
Инвестиции	142 653	397	22	483	460	11 250
Общо	161 318	397	18 687	483	460	11 250

130 041

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

Чувствителност на нетните активи към промяна на лихвените нива

Чувствителността към промяната на лихвени проценти и нейното отражение в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, определена чрез метода на модифицираната дюрация е показана в следващата таблица:

<i>В хиляди лева</i>	100 базисни точки промяна в лихвените нива
Към 31 декември 2021	10 888
Към 31 декември 2020	10 874

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминиран във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Таблиците по – долу представят експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г.

<i>В хиляди лева</i>	2021	2021	2021	2021	2021
Активи	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	11 137	1 301	4 033	-	16 471
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	3 569	17 017	-	-	20 586
Корпоративни облигации	-	443	-	-	443
Акции, дялове и права	8 053	331	-	-	8 384
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	138 280	11 972	-	150 252
Чуждестранни корпоративни облигации	-	4 978	-	-	4 978
Чуждестранни акции, дялове и права	-	25 596	32 956	1 954	60 506
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	71	29	100
Вземания	16	2	44	-	62
Общо	22 775	187 948	49 076	1 983	261 782
Пасиви					
Задължения	997	-	-	-	997
Общо	997	-	-	-	997

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

В хиляди лева	2020	2020	2020	2020	2020
Активи	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	10 458	3 094	5 113	-	18 665
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	19 517	-	-	19 517
Корпоративни облигации	-	397	-	-	397
Акции, дялове и права	7 045	274	-	-	7 319
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	111 160	9 549	-	120 709
Чуждестранни корпоративни облигации	-	2 030	-	-	2 030
Чуждестранни акции, дялове и права	-	8 834	32 284	11 228	52 346
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	229	12	241
Вземания	-	-	8	-	8
Общо	17 503	145 306	47 183	11 240	221 232
Пасиви					
Задължения	1 231	-	-	-	1 231
Общо	1 231	-	-	-	1 231

Фондът управлява чуждестранната валутната експозиция чрез сключване на форуърдни договори, чрез които потенциалната загуба от валутна обезценка се компенсира пропорционално от промяната в стойността на форуърда. Към 31.12.2021 г. откритата валутна експозицията (валута извън евро и лев) е в размер на 1 062 хил. лв. (31.12.2020 г.: 652 хил. лв.). При изменение на валутните курсове с 5% нетните активи на фонда биха се изменили с 53 хил. лв. (31.12.2020 г.: 33 хил. лв.).

3.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с инвестиции” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството измерва ценовия риск чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение
- β -коефициента към индексите на съответните пазари

При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода, ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени финансови инструменти като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Стандартното отклонение за 2021 година е 3.27% (2020 г.: 5.56%), което при 95% доверителен интервал не предполага дневни загуби, **надвишаващи** 886 хил. лв. (2020г.: 1 272 хил. лв.).

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск” е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови стойности към 31 декември 2021 г.

В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	16 471	-	-	-	-	-	16 471
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	164	30	4 050	16 342	-	20 586
Корпоративни облигации	6	-	-	437	-	-	443
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	8 384	8 384
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	12	317	535	43 159	106 229	-	150252
Чуждестранни корпоративни облигации	6	15	16	1 721	3 220	-	4 978
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	60 506	60 506
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	100	-	-	-	-	-	100
Други вземания	61	1	-	-	-	-	62
Общо активи	16 656	497	581	49 367	125 791	68 890	261 782
Пасиви							
Задължения към ПОК	236	-	-	-	-	-	236
Други задължения	214	406	141	-	-	-	761
Общо пасиви	450	406	141	-	-	-	997

Компанията извършва регулярно анализ на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания в полза на осигурени лица или техни наследници в предвидените в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 3507 хил. лв. Допълнително, ръководството на Компанията очаква в срок от една година трансфери на средства на лицата по реда на чл.4в и на чл.69б от КСО от Фонда към НОИ в размер на 18 440 хил. лв. В резултат на анализа към 31.12.2021 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови към 31 декември 2020г.

В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договоре н матурите т	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	18 665	-	-	-	-	-	18 665
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	190	30	4 146	15 151	-	19 517
Корпоративни облигации	6	-	-	391	-	-	397
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	7 319	7 319
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	21	285	421	5 696	114 286	-	120 709
Чуждестранни корпоративни облигации	-	9	9	1 409	603	-	2 030
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	52 346	52 346
Деривативни активи, държани с управление на риска	241	-	-	-	-	-	241
Други вземания	8	-	-	-	-	-	8
Общо активи	18 941	484	460	11 642	130 040	59 665	221 232
Пасиви							
Задължения към ПОК	204	-	-	-	-	-	204
Други задължения	315	435	277	-	-	-	1 027
Общо пасиви	519	435	277	-	-	-	1 231

3.4. Законов риск

„Законов риск” – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

3.5. Политически риск

„Политически риск” – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Компанията осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Фондът следва съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, и диверсифицира инвестиционния портфейл по всеки един от споменатите по-горе компоненти

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към финансови инструменти, надвишаващи 5% от нетните активи на ППФ са ДЦК на България, Германия, Румъния и Италия към 31.12.2021 г. (31.12.2020 г.: Република България, Германия, Румъния и Нидерландия), както и паричните средства в банката-попечител.

Таблиците по-долу представят концентрацията по географски региони на акции, дялове и права към 31 декември 2021 и 31 декември 2020:

<i>В хиляди лева</i>	Към 31 декември 2021				
	България	Европа	Япония	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	10 794	7 142	32 466	50 402
АДСИЦ	1 771	-	-	-	1 771
Акции	6 144	4 117	-	5 986	16 247
Дялове	470	-	-	-	470
Общо акции, дялове и права	8 385	14 911	7 142	38 452	68 890

<i>В хиляди лева</i>	Към 31 декември 2020				
	България	Европа	Япония	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	6 638	10 609	23 455	40 702
АДСИЦ	1 463	-	-	-	1 463
Акции	5 462	2 196	619	8 829	17 106
Дялове	394	-	-	-	394
Общо акции, дялове и права	7 319	8 834	11 228	32 284	59 665

3.7. Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Обемите на дейността на Фонда през 2021 г. не са засегнати съществено от пандемичното положение. През голямата част от 2021 г. фондът продължава да бъде във фаза на акумулиране на средства, като изходящите парични потоци са основно плащания към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд или към НОИ. През 2021г. има и изходящи парични потоци във връзка с настъпили осигурителни случаи на осигурени лица придобили право на пенсия. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Оценка на финансовите инструменти

Фондът определя справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2021	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	117	<i>Метод на нетната балансова стойност на активите</i>	НСА не е пазарна оценка на активите	Чувствителна разлика м/у оценката на активите и пазарните стойности на оценяваните активи.
Акции	1 131	<i>Метод на дисконтираните парични потоци</i>	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 362 хи.лв. (0.14% от нетните активи на фонда). Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаление (увеличение) на стойността с 212 хи.лв.. Увеличение (намаление) на нетния марж с 1% би довело до увеличение (намаление) с 249 хи.лв.

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2020	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	122	<i>Метод на нетната балансова стойност на активите</i>	НСА не е пазарна оценка на активите	Чувствителна разлика м/у оценката на активите и пазарните стойности на оценяваните активи.
Акции	130	<i>Метод на дисконтираните парични потоци</i>	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 15 хи.лв.. Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаление (увеличение) на стойността с 11 хи.лв.. Увеличение (намаление) на нетния марж с 1% би довело до увеличение (намаление) с 25 хи.лв.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31.12.2021 г.

<i>В хиляди лева</i>	Дялови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2021	252
Печалби/ (Загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	39
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(22)
Входящи трансфери към Ниво 3	979
Салдо на 31 декември 2021	1 248

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31.12.2020 г.

<i>В хиляди лева</i>	Дялово ценни книжа
Салдо на 1 януари 2020	322
Загуби, включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(114)
Покупки	29
Продадени и падежирани	(32)
Изходящи трансфери от Ниво 3	47
Салдо на 31 декември 2020	252

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Таблиците по-долу показват балансовите и справедливите стойности на инвестициите и финансовите активи към 31 декември 2021 и 31 декември 2020 г., включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

31 декември 2021		Справедлива стойност				
Балансова стойност		Справедлива стойност				
В хил. лева	Прил.	По справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност						
Акции, дялове и права	6	8 384	7 136	-	1 248	8 384
Чуждестранни акции, дялове и права	6	60 506	60 506	-	-	60 506
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	20 586	20 586	-	-	20 586
Корпоративни облигации	6	443	-	443	-	443
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	150 252	150 252	-	-	150 252
Чуждестранни корпоративни облигации	6	4 978	4 978	-	-	4 978
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	100	-	100	-	-
		245 249	243 458	543	1 248	245 249

Ръководството на Компанията счита, че балансовата стойност на вземания, парични средства и еквиваленти, както и задължения е приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

31 декември 2020		Справедлива стойност				
Балансова стойност		Справедлива стойност				
В хил. лева	Прил.	По справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност						
Акции, дялове и права	6	7 319	7 067	-	252	7 319
Чуждестранни акции, дялове и права	6	52 346	52 346	-	-	52 346
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	19 517	19 517	-	-	19 517
Корпоративни облигации		397	-	397	-	397
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	120 709	120 709	-	-	120 709
Чуждестранни корпоративни облигации	6	2 030	2 030	-	-	2 030
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	241	-	241	-	241
		202 559	201 669	638	252	202 559

Приложения към финансовия отчет

5. Парични средства и парични еквиваленти

В хиляди лева	2021	2020
Парични средства в разплащателни сметки в банка попечител	16 471	18 665
	16 471	18 665

Наличните към 31.12.2021 г. парични средства по текущи сметки на Фонда са в банката попечител (Алианц Банк България), с присъден кредитен рейтинг по Fitch BBB+ (2020г.: Fitch BBB+).

Изходящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, в размер на 12 088 хил. лв. (2020 т. 8 670 хил. лв.) са били прихванати срещу входящи парични потоци на осигурени лица на база протоколи между фондовете.

6. Инвестиции по справедлива стойност

В хиляди лева	2021	2020
<i>Инвестиции по справедлива стойност:</i>		
Български ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	20 586	19 517
Акции, дялове и права	8 384	7 319
Корпоративни облигации	443	397
Чуждестранни ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	150 252	120 709
Чуждестранни акции, дялове и права	60 506	52 346
Чуждестранни корпоративни облигации	4 978	2 030
	245 149	202 318

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

Към 31 декември 2021 г. Фондът има отворени сделки за деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърд за продажба на щатски долари и валутен форуърд за продажба на японска йена. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2021	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	24.01.2022	27 700 000.00
Валутен форуърд	Японска йена	24.01.2022	128 000 000.00

Реализираните през 2021 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност, са в размер на 3 662 хил. лв. Съответно реализираните печалби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2021 г. са в размер на 3 673 хил. лв..

Към 31 декември 2020 г. Фондът има отворени сделки за деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърд за продажба на щатски долари и валутен форуърд за продажба на японска йена. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в печалбата. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2020	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	21.01.2021г.	29 100 000.00
Валутен форуърд	Японска йена	21.01.2021г.	705 000 000.00

Приложения към финансовия отчет

6. Инвестиции по справедлива стойност, продължение

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска, продължение

Реализираните през 2020 г. печалби от деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, са в размер на 2 730 хил. лв. Съответно реализираните загуби от оценка на активи, чийто валутен риск е управляван, през 2020 г. са в размер на 2 734 хил. лв.

6.1.1. Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

В хиляди лева	2021	2020
- валутни деривативни финансови инструменти	100	241
	100	241

7. Вземания

Вземанията на Фонда включват вземания, свързани с инвестиции (просрочени лихвени плащания, вземания за дивиденди и други) и други краткосрочни вземания.

В хиляди лева	2021	2020
Вземания за дивиденди	44	8
Други текущи вземания	13	-
Други вземания, свързани с инвестиции	5	-
	62	8

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице емитенти, които са регистрирали просрочие по дължими лихви и/или главници, водещи до предсрочна изискуемост на емисията. През 2021 г. е начислена обезценка в размер на 11 хил. лв. по тези емисии. Вземанията са надлежно предявени в рамките на съответните производства по несъстоятелност и приети от синдика.

Таблицата предоставя информация за начислените обезценки към края на отчетния период – данни за емисия, процент за извършената обезценка и стойност.

31 декември 2021

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземе преди обезценка към 31 декември 2021	Начислена обезценка през 2021г.	Общо Обезценка към 31 декември 2021	Общо Нетно вземане към 31 декември 2021	% Обезценка
"ЕВРОЛИЗИНГ" ЕАД	BG2100025076	-	3	-	-	100.00%
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	1 350	-	1 350	-	100.00%
„Балканстрой Инженеринг Груп" АД	BG2100009062	122	8	122	-	100.00%
		1 472	11	1 472	-	

Приложения към финансовия отчет

7. Вземания, продължение

31 декември 2020

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземане преди обезценка към 31 декември 2020	Начислена обезценка през 2020г.	Общо обезценка към 31 декември 2020	Общо Нетно вземане към 31 декември 2020	% Обезценка
"ЕВРОЛИЗИНГ" ЕАД	BG2100025076	64	4	64	-	100.00%
Northern Lights Bulgaria „Балканстрой Инженеринг Груп" АД	XS0834163601	1 246	-	1 246	-	100.00%
	BG2100009062	114	8	114	-	100.00%
		1 424	12	1 424	-	

8. Задължения

Задълженията включват задължения за начислени такси към Компанията съгласно Правилника за дейността на Фонда и се уреждат ежемесечно и други краткосрочни задължения.

В хиляди лева	2021	2020
Задължения към ПОК „ДСК – Родина” АД	236	204
- за такси от осигурителни вноски	71	66
- за инвестиционна такса	165	138
Задължения за превеждане на средства за лица променили осигуряването си от ППФ във фонд на ДОО	761	1 027
	997	1 231

9. Начислени такси и удържки в полза на пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева	2021	2020
Такси и удържки		
Удържка от осигурителни вноски	846	700
Инвестиционна такса	1 806	1 490
	2 652	2 190

10. Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници, и средства преведени към НОИ

В хиляди лева	2021	2020
Изплатени средства към осигурени лица и техни наследници	1 287	1 130
Средства, прехвърлени към НОИ:	8 921	6 897
- Средства, прехвърлени за лица по чл. 69б от КСО	5 744	4 261
- Средства, прехвърлени за лица променили осигуряването си по чл. 4в от КСО	3 177	2 636
	10 208	8 027

11. Резерви

11.1. Резерви за гарантиране на минимална доходност, образувани от Фонда и пенсионноосигурителното дружество

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията е задължена да постига минимална доходност при управлението на активите на Фонда. Минималната доходност се определя от съответния регулативен орган на базата на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответния вид за предходния 24-месечен период, съгласно Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН. За гарантиране на минималната доходност се създават резерви във Фонда и Компанията.

Приложения към финансовия отчет

11. Резерви, продължение

11.1. Резерви за гарантиране на минимална доходност, образувани от Фонда и пенсионноосигурителното дружество, продължение

Когато постигнатата доходност от Професионалния пенсионен фонд е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за съответния вид пенсионен фонд или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо, средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд (*Резерв за гарантиране на минимални вноски, образуван във Фонда*). Стойността на резерва не може да надвишава 1 на сто от нетните активи на Фонда.

Задължително за гарантиране на минимална доходност при управление на Фонда, Компанията създава *Резерв за гарантиране на минимална доходност*. Резервът за гарантиране на минимална доходност се заделя към края на всеки месец като процент от нетните активи на Фонда, определен съгласно изискванията на КСО. Резервът за гарантиране на минимална доходност се формира от собствени средства на Компанията като размерът му не може да е по-малък 0.5% и по-голям от 1,5% (31.12.2020 г.: не по-малък от 1% и не по-голям от 3%) от стойността на нетните активи на фонда, намалени със стойността на резерва за гарантиране на минимална доходност, формиран в съответния фонд, съгласно изискваната на КСО.

Ако постигнатата доходност на Професионалния пенсионен фонд е под минималната доходност, разликата се покрива от резерва във Фонда. Когато средствата от резерва във Фонда не са достатъчни, Компанията покрива недостига със средствата от резерва, формиран в Компанията. В случай, че се наложи използването на резерв за гарантиране на минималната доходност, Компанията прехвърля средства към съответния фонд и тези средства се разпределят по партидите на осигурените лица.

Определеният размер на минималната доходност към 31 декември 2021 г. от КФН за последния 24-месечен период за всички ППФ е 0.29 %. Докато постигнатата доходност от управлението на активите на ППФ „ДСК-Родина“ към 31 декември 2021 г. е 3.25% и надхвърля определения минимален размер съгласно Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН. Постигнатата доходност не изисква образуване на резерв за гарантиране на минималната доходност във Фонда.

Съгласно чл. 172. от КСО осигурено лице в професионален пенсионен фонд, може при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст или при навършване на възрастта да получи еднократно или разсрочено натрупаните средства по индивидуалната партида или да ги прехвърли в универсален пенсионен фонд или във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. През 2021 г. прехвърлените средства от ППФ към ДПФ, съгласно чл. 172 от КСО са в размер на 16 хил. лв.

12. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/ към други пенсионни фондове

<i>В хиляди лева</i>	2021	2020
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	33 350	24 358
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(12 088)	(8 670)
Входящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	21 262	15 688
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	12 977	9 568
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(12 088)	(8 670)
Изходящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	889	898
Нетни парични потоци от други пенсионни фондове	20 373	14 790

Приложения към финансовия отчет

13. Нетни приходи от лихви

В хиляди лева	2021	2020
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	338	347
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 313	1 110
Корпоративни облигации	24	25
Чуждестранни корпоративни облигации	62	32
Парични средства в разплащателни сметки в банки	(147)	(135)
	<u>1 590</u>	<u>1 379</u>

14. Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност

В хиляди лева	2021	2020
Акции, дялове и права	2 254	(1 005)
Чуждестранни акции, дялове и права	9 829	5 756
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	(678)	(74)
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	(2 521)	1 339
Корпоративни облигации	46	(55)
Чуждестранни корпоративни облигации	(97)	(5)
Деривативни финансови инструменти	(3 662)	2 730
	<u>5 171</u>	<u>8 686</u>

15. Оповестяване на свързани лица

За ППФ „ДСК – Родина” свързани лица са ПОК „ДСК - Родина” АД, „Банка ДСК” ЕАД като неин основен акционер, ОТП Банк като мажоритарен акционер в капитала на „Банка ДСК” ЕАД, както и всички дружества, които са част от финансовата група на „Банка ДСК” ЕАД и ОТП Банк, както и ключовия ръководен персонал на ПОК „ДСК- Родина“ АД.

Сделките с ПОК „ДСК – Родина” АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, като те са разглеждани по – подробно в приложение 9, а задълженията на Фонда към Компанията са оповестени в приложение 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им. През 2021 г., респ. 2020 г., ППФ „ДСК – Родина” не е осъществявал сделки със свързани лица извън таксите, оповестени по-горе.

16. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Доходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъци върху доходите на физическите лица. Услугите по допълнителното пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

17. Събития след датата на отчета

На 24 февруари 2022 г. започналият военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на издаване на този финансов отчет, води до сътресения на водещите финансови пазари по света., На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. Очаква се и значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво. Към 31 декември 2021 г. Фондът няма експозиции към Русия или Украйна.

Приложения към финансовия отчет

17. Събития след датата на отчета, продължение

Поради непредсказуемата динамика и развитието на този конфликт, обхватът и ефектите върху дейността на Фонда, респективно за неговата бъдеща дейност, активи и пасиви, е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност на този етап. Първоначалната оценка на ръководството е, че не са идентифицирани обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.